Codi: 104696
Crèdits: 6
Caràcter: FORMACIÓ BÀSICA
Matèria: EXPRESSIÓ ARTÍSTICA
Curs: SEGON
Semestre: PRIMER
Equip docent: Xavier Arenós, Víctor Valentín i Raimond Vayreda

Hores de dedicació: 150h
Hores lectives: 102h
Hores autònomes: 48h

CONTINGUTS DE LA MATÈRIA: L'anàlisi de les formes, del subjecte i de l'entorn a través del dibuix i de la construcció volumètrica. La representació com a vehicle del pensament, de l'expressió i de la comunicació. Estudi dels elements morfològics, expressius i significatius que configuren l'expressió gràfica. Coneixement i experimentació amb les eines, les tècniques, els procediments, els materials i els suports clàssics i contemporanis.

Assignatures de la matèria:

ANÀLISI I REPRESENTACIÓ
ESTRUCTURA I REPRESENTACIÓ
COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ

COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ

En aquesta assignatura ens centrarem en potenciar la comunicació del propi treball, més autonomia de treball, en la capacitat receptiva/crítica del propi procés de treball i en el dels seus companys, més determinació i capacitat decisiva, saber conviure amb la incertesa i en estar receptius en resultats atzarosos que poden dur-los a nous recursos expressius. Explorarem i indagarem en diferents mètodes processuals i nous camins i recursos de la representació.

L'assignatura planteja l'ús de la representació bidimensional i tridimensional com a eina indispensable de comunicació, reforçant i ampliant en el procés conceptes apresos en altres assignatures de l'àrea de representació i de llenguatges. Entenent la comunicació des d'una perspectiva holística mitjançant l'ús i anàlisi de llenguatges diversos com ara el llenguatge verbal, corporal, visual (gràfic plàstic), per a poder aplicar-los en els diversos suports contemporanis de difusió.

L'alumnat implementarà a través dels diversos casos pràctics de l'assignatura la seva capacitat d'autonomia per a comunicar idees i propostes alienes o pròpies, a més d'aprofundir en la seva producció.

Tenint en compte que la pàgina en blanc no existeix, ja que sempre partim d'un context cultural, econòmic, social i biològic que té unes característiques molt específiques, aprendrem a saber observar, comprendre i comunicar una realitat complexa a través dels diferents àmbits de la representació.

Per a això l'assignatura s'estructura en els següents blocs:

BLOC 1: *SÍNTESI I COMUNICACIÓ*. En aquest Bloc prendrem com a punt de partida la idea de la infografia, és a dir, una representació visual d'un contingut específic que té com a finalitat sintetitzar i comunicar dades o informació. L'objectiu de l'exercici serà aprendre a transformar continguts complexos en missatges visuals clars, comprensibles i atractius per al públic. Per això, treballarem amb diferents recursos materials i tècnics, tot centrant-nos tant en l'organització de la informació com en l'ús de recursos gràfics (icones, esquemes, colors, tipografia, etc.) que ajudin a transmetre el missatge de manera efectiva.

BLOC 2: *L'EXPLORADOR.* En aquest bloc es tracta de vivenciar i d'experimentar, en l'art del joc, tant la destresa com l'avorriment, el treball del pensament i el valor de la incertesa, de la tradició i de la llibertat. És un camí d'acció personal i col·lectiu d'introspecció on podrem descobrir el dibuix com una eina bàsica per a investigar, indagar, escrutar, explorar, mirar, escorcollar, percebre…i sempre amb la companyia i l'assistència dels atzars. L'acte de dibuixar és integrador i generatiu, enllaça els sentits amb el pensament i ambdós amb el món. Serem autors i observadors a la vegada. Viurem i descodificarem els recorreguts. Compartirem els camins personals amb els companys.

BLOC 3: *CROQUIS II.* A partir de 5 exercicis ràpids, un per cada sessió, —estructurats en els tres grans àmbits de l'espai, l'objecte i la imatge— es treballarà la representació com a eina d'observació, pensament, posicionament i comunicació, posant l'accent en el control i bon ús dels sistemes de representació a utilitzar en cada situació plantejada.

OBJECTIUS

OBJECTIUS GENERALS DE L'ASSIGNATURA

OG1. Analitzar: Desenvolupar la facultat d'observació, recerca i pensament crític i analític a través de les diferents tècniques de representació analògiques i digitals.
OG2. Relacionar: Desenvolupar la facultat de relacionar diferents escales, accions i activitats.
OG3. Sintetitzar: Desenvolupar la capacitat de síntesi per a explicar d'una manera clara, oral i gràficament, les seves propostes.
OG4. Referenciar: Desenvolupar la capacitat de contextualitzar les propostes en els casos d'estudi corresponents (estat de la qüestió) i comunicar clarament diferents estadis de procés de maduració de les idees de projecte.
OG5. Adequar: Ser coherent en totes les decisions preses al llarg d'un projecte i els diferents llenguatges i tècniques a emprar.
OG6. Materialitzar: Desenvolupar la capacitat creativa i la de generar i utilitzar recursos processals i comunicatius.
OG7. Proporcionar els recursos necessaris per a millorar la presentació en els treballs dels alumnes, posant de manifest els elements que es conjuguen en la comunicació per a reforçar el missatge.

OBJECTIUS ESPECÍFICS PER BLOCS

BLOC 1: *SÍNTESI I COMUNICACIÓ*
OE01. Desenvolupar la capacitat de síntesi visual mitjançant l'ús de formes i línies essencials.
OE02. Potenciar la comunicació gràfica com a eina per expressar idees i emocions.
OE03. Explorar la experimentació amb materials i tècniques diverses per ampliar els recursos expressius.
OE04. Fomentar una visió autocrítica que permeti analitzar i millorar els propis resultats.

BLOC 2: *L'EXPLORADOR*
OE05. Aprofundir en el procés de treball: percepció, decisió, experimentació i "resolució".
OE06. Entendre que la incertesa, la vacil·lació i el dubte en el procés, mantenen i estimulen la curiositat.
OE07. Entendre el dibuix i la seva expansió son una eina de recerca i automotivació.
OE08. Agafar consciència del propi procés. CARTOGRAFIA.

BLOC 3: *CROQUIS II*
OE09. Saber triar adequadament els sistemes de representació a utilitzats a cada circumstancia.
OE10. Agafar domini gràfic en els sistemes de representació triats.
OE11. Agafar consciencia dels sistemes de representació triats per a cada circumstancia.
OE12. Agafar capacitat comunicativa a través dels sistemes de representació utilitzats a cada circumstancia.

CONTINGUTS
L'assignatura s'organitzarà a través de 3 blocs principals:

BLOC 1: *SÍNTESI I COMUNICACIÓ*

CB1.1. LES IDEES I EL CONTINGUT: Processos de selecció temàtica i estratègies per depurar la informació significativa.
CB1.2. LLENGUATGE VISUAL: Exploració de recursos formals i conceptuals per donar coherència a la proposta gràfica.
CB1.3. COMBINACIÓ DE CONTINGUT I LLENGUATGE: Recerca d'equilibris entre informació i representació visual tot desenvolupant una proposta gràfica resolta i ajustada als objectius de l'exercici.
CB1.4. PRESENTACIÓ I COMUNICACIÓ: Posada en comú dels projectes, amb èmfasi en l'argumentació, el debat i la reflexió crítica.
Resultats d'aprenentatge B1: RA.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i RA.9

BLOC 2: *L'EXPLORADOR/A*

CB2.1. L'ATZAR: Es la primera activitat bàsica per al desenvolupament d'una metodologia que possibilita nous escenaris gràfics per a l'imaginari.

CB2.2. EL MOTIU: Decidir el motiu com agent motor impulsiu sigui aquest personal o entre diferents opcions com poden ser l'element, un so, un text, una imatge, un lloc...Fer les primeres propostes dibuixades i possibles escenaris d'exploració gràfica. Cercar precedents i referents.
CB2.3. LA CARTOGRAFIA: En paral·lel al procés realitzar un mapa que descrigui l'evolució, els canvis, els dubtes, les decisions, els possibles retorns. Dins el principi bàsic i com objectiu de fer palesa la consciència dels camins possibles, decidits o exhaurits d'idees, d'atzars, referents com un planisferi dibuixat i escrit.
CB2.4. L'EXPLORACIÓ: Cercar i escorcollar en la decisió de cosir les idees, les eines, els suports, els formats i les maneres (sistema, mitjà)... gràfics que millor expressin el volgut. Aquí ens centrarem en el com el dibuix ens indica els possibles, dins el principi de començar a dibuixar per saber que has de dibuixar.
CB2.5. COMPARTIR: Al principi de cada sessió s'exposaran, s'explicaran i es debatrà el transcurs i l'estat dels seus treballs, el procés, els dubtes...(d'uns set alumnes/as que hauran estat seleccionats en la sessió anterior). D'aquesta manera podrem compartir i visualitzar els diferents estadis del procés i veure la diversitat de propostes.
Resultats d'aprenentatge B2: RA. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i RA.9

BLOC 3: *CROQUIS*. A través de 5 exercicis ràpids aquest bloc treballarà, els següents continguts:

CB3.1. PENSAMENT: Gimnàstica on la memòria i els recursos configuren la comprensió pròpia del món (realitat) a través de l'eina del dibuix, el collage o la maqueta, per entendre la importància de la motxilla cultural en la recerca permanent del llenguatge propi.
CB3.2. OBSERVACIÓ: Gimnàstica on la observació atenta a través del dibuix ens farà descobrir coses i detalls inapreciables amb altres llenguatges com la foto, el vídeo, la maqueta, els 3d, per anar definint els interessos propis.
CB3.3. POSICIONAMENT: Gimnàstica on l'eina del dibuix ens ajudarà a pensar, projectar, decidir, idear, proposar, posicionar, ...
CB3.4. COMUNICACIÓ: Està present a totes les anteriors, cada triedre ha de contenir la voluntat comunicativa i expressiva per poder ser interpretat. Per poder-ho posar a prova ho verbalitzarem al final de cada sessió amb un *senseparaules* en tota regla. Per tant, comunicar per via del dibuix i saber llegir el dibuix-representació aliè, formarà part del tot en aquest apartat.
Resultats d'aprenentatge B3: RA.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i RA.9

METODOLOGIA

La metodologia emprada es defineix des de l'equilibri entre les activitats dirigides (15%), supervisades (50%) i autònomes (28%). Per altre banda les activitats d'avaluació amb un 7% dels crèdits agafa una importància que va més enllà de les qualificacions. Entenem doncs que l'avaluació és una activitat formativa més, reforçant el caràcter d'avaluació contínua de l'assignatura, intercalant-se al llarg del curs entre les activitats dirigides, supervisades i autònomes.

ACTIVITATS FORMATIVES
Hores de dedicació: 150h
Hores activitats dirigides: 21h (14%)
Hores activitats supervisades:72h (48%)
Hores aprenentatge autònom: 48h (32%)
Hores activitats d'avaluació: 9h (6%)

ACTIVITAT DIRIGIDA: Presentació i discussió de continguts teòrics, referencies i casos d'estudi i/o visites i/o presentacions d'experts.

Metodologia d'aprenentatge: Valoració i discussió crítica col·lectiva i/o exposició de continguts pràctics i debat.
Descripció: Treballaran dos professors junts amb cada grup de classe en el qual estaran tots els alumnes assignats. A l'inici de cada projecte, els professors faran una exhaustiva descripció oral sobre el tema a desenvolupar que s'acompanyarà de l'enunciat corresponent a cada projecte. A partir d'un objectiu concret i comú plantejat pel professorat, s'introdueixen continguts de diferents llenguatges, eines, etc... per tal de conèixer i experimentar la fusió de recursos i mitjans diversos.
Resultats d'aprenentatge: RA.1, 2 i RA.5

ACTIVITAT SUPERVISADA: Seguiment supervisat pel professor. Discussió y posada en comú de continguts. Realització d'exercicis a l'aula o taller.

Metodologia d'aprenentatge: Assessorament sobre els processos de formalització del treball propi de l'alumne. Seguiment i tutorització dels processos metodològics i dels resultats parcials del treball propi de l'alumne. Presentació pública i discussió crítica col·lectiva.
Descripció: Els treballs es portaran a terme de manera personal, i es desenvoluparan a la classe. Es realitzarà un seguiment directe dels processos de treball per tal de conèixer el nivell assolit per l'alumnat i poder incidir en aquells que tinguin més dificultats. A partir dels exemples que es mostraran, es proposen exercicis específics de desenvolupament individual dels coneixement de les tècniques i la seva hibridació i fusió amb altres procediments.
Resultats d'aprenentatge: RA.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i RA.9

ACTIVITAT AUTÒNOMA: Recerca de documentació: fonts primàries, bibliografia, casos d'estudi i referents. Lectura de textos. Treball pràctic autònom.
Metodologia d'aprenentatge: Tractament de la informació, i/o lectura comprensiva de textos, i/o lectura comprensiva d'elements formals y matèrics.
Descripció: L'alumnat realitzarà els treballs encarregats amb els recursos proposats i aquells que ells mateixos trobin. A partir dels exercicis iniciats a classe, es planteja l'experimentació autònoma dels estudiants per descobrir els límits dels recursos mostrats.
Resultats d'aprenentatge: RA.2, 4, 5 i RA.8

ACTIVITAT D'AVALUACIÓ: Presentacions dels exercicis dels resultats parcials i/o finals.
Metodologia d'aprenentatge: Comentari i revisió, individual o en grup, d'exercicis y resultats parcials o finals.
Descripció: Entrevistes individuals o reflexions en grup del resultat general en les diferents fases d'aquesta.
Resultats d'aprenentatge: RA.3, 4, 6, 7 i RA.8

SISTEMA D'AVALUACIÓ

La nota final de l'assignatura serà la mitjana ponderada dels 3 BLOCS.

SISTEMA D'AVALUACIÓ COMÚ A LA MATÈRIA
Avaluació continua a través del seguiment del procés d'aprenentatge. (70%)
Avaluació continua de l'exposició i/o realització d'exercicis i treballs. (20%)
Avaluació puntual a través de seminaris, debats, visites i/o altres activitats col·lectives. (10%)

CRITERIS D'AVALUACIÓ

1. Coherència en la tria dels sistemes de representació utilitzats en cada cas (15%).
2. Domini dels sistemes de representació utilitzats (15%).
3. Capacitat de pensament/ideació a través del dibuix (15%)
4. Comunicació (capacitat comunicativa en lú's dels sistemes de representació utilitzats) (25%)
5. Posicionament en l'ús del dibuix (10%)
6. Participació (capacitat lectora sobre el treball aliè) (10%)

RECUPERACIÓ
Per optar a la recuperació, l'estudiant haurà de complir els següents requisits:
1. La nota mínima mitjana de curs ha d'estar entre 4 i 4,99.
2. Haver lliurat com a mínim el 80% dels treballs proposats a cada BLOC.
3. Haver assistit el 80% de les hores lectives presencials (4 de 5 sessions mínim per cada BLOC)

RESULTATS D'APRENENTATGE DE L'ASSIGNATURA

CONEIXEMENTS
KA1 Relacionar els conceptes abstractes amb els requeriments expressius i discursius dels mitjans gràfics (KM03) (KT04).

KA2 Identificar i usar les eines gràfiques per a la representació d'idees, conceptes, decisions, solucions i alternatives que es donen en les fases d'un projecte (KM03) (KT04).
KA3 Escollir les tècniques, el sistema de representació i el format gràfic adequats a cada fase del projecte (KM03) (KT04).

HABILITATS

SA1 Estructurar gràficament les estructures formals dels elements que caracteritzen l'entorn. (SM03) (ST04).

COMPETENCIAS

CA1 Utilitzar la representació gràfica en totes les fases del projecte propi amb el propòsit de comunicar (CM01) (CT02).
CA2 Utilitzar recursos conceptuals, formals i procedimentals per generar missatges (CM01) (CT02).
CA3 Comunicar gràficament resultats parcials i totals d'un projecte (CM02) (CT01).
CA4 Comunicar gràficament processos complexos del pensament (CM02) (CT01).